

patientforsikringslov, der dækker behandlings-skader i sygehusvæsenet.

Da lovforslaget er bekendt for Tinget, skal jeg ikke gå nærmere ind på forslagens detaljer, men blot nævne, at erstatningsordningen foreslås finansieret gennem en yderst minimal nedsættelse af medicintilskudssatserne i sygesikringsloven. Herved opnås en årlig offentlig besparelse på ca. 14 mio. kr., som forventes at kunne dække udgifterne til erstatningsudbetalinger og administration m.v. af ordningen.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, tillader jeg hermed at anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand og lov om social pension. (Indførelse af ældreråd og af klageråd på hjemmehjælpsområdet m.v.).

(Lovforslag nr. L 37).

Lovforslaget er med mindre ændringer en gennemførelse af lovforslag nr. L 264, der blev fremsat den 24. maj 1995.

Som et led i regeringens ældrepolitiske målsætninger om, at tilrettelæggelsen af ældreomsorgen i videst muligt omfang skal tage udgangspunkt i de ældres behov, og at de ældre skal have størst mulig medindflydelse på egne forhold, foreslås det, at der etableres ældreråd i alle kommuner. Det sikres på denne måde, at de gode erfaringer, der allerede er indhøstet i mange kommuner, hvor ældreråd er etableret frivilligt, udbredes og udbygges.

Ældrerådene, der skal høres om alle forslag af betydning for ældre, vil kunne medvirke til at udbygge kontakten mellem kommunens ældre borgere og kommunalbestyrelsen og rådgive kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål.

I forlængelse af forslaget om at oprette lokale ældreråd agter jeg at nedsætte et uafhængigt, centralt organ, der kan bidrage til at øge forståelsen for betydningen af at se ældrepolitikken i større sammenhæng og med brugernes øjne.

Som en naturlig følge af, at de ældre får indflydelse på og deltager aktivt i tilrettelæggelsen af den lokale ældrepolitik, foreslås det desuden, at der i hver kommune etableres klageråd på hjemmehjælpsområdet. Disse vil kunne sikre de

ældre mulighed for at følge og medvirke til, at hjemmehjælpsopgaverne i praksis udføres i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens målsætninger på dette område. Klagerådet foreslås ikke tillagt en egentlig kompetence til at behandle konkrete sager om hjemmehjælp med henblik på at omgøre disse, men derimod mulighed for at komme med forslag, udtale sin eventuelle kritik og komme med henstillinger på hjemmehjælpsområdet både generelt og i konkrete tilfælde.

Klagerådet kan således – ud over at følge, om kommunen lever op til de kvalitetskrav, den selv har fastlagt – bidrage til udviklingen på hjemmehjælpsområdet ved den dialog, der forventes at opstå mellem kommunalbestyrelse og klageråd.

Det er regeringens opfattelse, at en række klager på hjemmehjælpsområdet skyldes, at det ved tildeling af hjælpen ofte ikke tilstrækkeligt tydeligt klargøres for modtageren, hvad formålet med hjælpen er, hvilke opgaver der vil blive ydet hjælp til, og hvornår hjælpen vil blive revurderet m.v. Disse forhold skal modtageren efter regeringens opfattelse oplyses om på en klar og tydelig måde.

Det foreslås derfor, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at meddele afgørelser om hjemmehjælp skriftligt. Herudover forpligtes kommunalbestyrelsen til i forbindelse med visitation til hjemmehjælp at anvende et skema, der som minimum indeholder de nævnte oplysninger. Ansøgeren/hjemmehjælpsmodtageren skal medinddrages i beslutningsprocessen, således at de oplysninger, der danner grundlag for afgørelsen, udarbejdes i samarbejde med den pågældende.

Anvendelse af sådanne skemaer vil ud over at synliggøre beslutningsgrundlaget for modtageren også medføre, at den enkelte kommunes afgørelser om hjemmehjælp i højere grad bliver sammenlignelige og dermed gøre det lettere for klagerådet at tage stilling til, om praksis er i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens målsætninger.

Det forudsættes, at den enkelte kommunalbestyrelse herudover nøje overvejer, hvilke yderligere oplysninger der bør gives skriftligt, når der træffes afgørelse om hjemmehjælp. Jeg henviser til lovforslagets bemærkninger med hensyn til forslag og anbefalinger om det nærmere indhold af visitationsskemaet og initiativer i forbindelse med visitationen.

Det forudsættes desuden, at den enkelte kommunalbestyrelse i sammenhæng hermed tager initiativer, der sikrer, at kommunens borgere oplyses om det nærmere indhold og afgrænsning m.v. af kommunens hjemme-hjælpsordning.

I sammenhæng med boligministerens samtidig fremsatte lovforslag om ændringer i ældreboligloven m.v. foreslås det endvidere tydeliggjort, at de enkelte kommuners forskellige tilbud til ældre bør udgøre en helhed, og at indsatsen bør tage udgangspunkt i forebyggelse og vedligeholdelse af færdigheder. Tilbudene skal desuden så vidt muligt sammen med kommunens andre tilbud skabe rammer, som sikrer trivsel, og tilbudene skal tilrettelægges i samarbejde med de ældre, således at disse opnår størst mulig indflydelse og medansvar.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale lovforslaget til Tingets hurtige og velvillige behandling.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Hermed har jeg den ære for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til ændring af patentloven. (Implementering af TRIPS-aftalen m.v.). (Lovforslag nr. L 38).

Formålet med lovforslaget er primært at gennemføre de dele af Aftalen om Handelsrelaterede Aspekter af Intellectuelle Ejendomsrettigheder (TRIPS-aftalen), som vedrører patenter. I Danmark skal aftalen være gennemført inden udgangen af dette år.

Forslaget medfører på dette punkt kun få ændringer af teknisk-juridiske formuleringer i den nugældende patentlov. Forslaget omfatter således alene de bestemmelser, der enten udtrykkeligt angiver eller klart forudsætter en retstilstand, der afviger fra TRIPS-aftalen.

Med henblik på at forenkle og smidiggøre patentloven foreslås det endvidere at ophæve lovens bestemmelser om løbedagsforskydning og at give erhvervsministeren en generel bemyndigelse til at fastsætte administrative regler om behandling af supplerende beskyttelses-certifikater.

TRIPS-aftalen er en del af overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen (WTO). WTO-overenskomsten blev ratificeret af Danmark ved folketingsbeslutning af 16.

december 1994 og skal med tiden afløse GATT-aftalen fra 1947.

TRIPS-aftalen udgør et nyt emne for GATT/WTO-samarbejdet, og den omfatter stort set alle former for intellektuelle ejendomsrettigheder.

I takt med udviklingen i den internationale konkurrence er det nødvendigt, at virksomhederne satser på udvikling og innovation for at fastholde og forbedre konkurrenceevnen. I denne forbindelse er TRIPS-aftalen et vigtigt skridt i den internationale harmonisering af området, og det er selvsagt vigtigt, at også Danmark lever op til aftalens forpligtelser.

Aftalen er meget omfattende, og jeg vil derfor nøjes med at nævne de punkter, der har betydning for dette lovforslag.

Aftalen indeholder nogle generelle principper for behandlingen af ansøgere og rettighedshavere fra andre medlemslande. Disse principper betyder, at det enkelte land som udgangspunkt skal behandle alle ansøgere og rettighedshavere ens, så længe de er hjemmehørende i et WTO-land. Med forslaget til ændring af § 6 om prioritetsretten efterlever Danmark dette generelle ligebehandlingsprincip, idet prioritet fremover kan anerkendes fra alle WTO-lande.

I aftalen findes der ligeledes et sæt detaljerede regler for de situationer, hvor et patent kan udnyttes uden tilladelse fra patenthaveren – de såkaldte tvangsgliscenser. Forslagets bestemmelser om tvangsgliscens bringer de danske regler på området i overensstemmelse med aftalens, idet der nu stilles krav om frivillige forhandlinger mellem parterne, før der kan udstedes tvangsgliscens. Endvidere foreslås betingelserne for at udstede visse typer tvangsgliscenser skærpet, ligesom forslaget indebærer, at mulighederne for overdragelse af visse typer tvangsgliscenser begrænses.

I denne forbindelse er det vigtigt at bemærke, at tvangsgliscensreglerne stort set ikke anvendes i praksis. Deres betydning er først og fremmest af forebyggende karakter, idet truslen om udstedelse af tvangsgliscens i de fleste tilfælde er nok til at forhindre, at en patenthaver misbruger de rettigheder, som et patent giver.

Med forslaget om ophævelse af reglen om løbedagsforskydning tilsigtes en harmonisering med lovgivningen i en række andre lande, og med reglerne i de internationale konventioner, som Danmark har ratificeret. Forslaget er et resultat af fællesnordiske drøftelser, og der forventes derfor lignende initiativer i de øvrige nordiske lande.